

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Izhaja vsak torek in soboto ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Solskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Razmere v okrožju tržaškega višega deželne sodišča.

(Poročilo dr. Ot. Rybára na II. glavni skupščini „Zveze slov. odvetnikov.“)

Že na lanskem našem zborovanju je mogel g. dr. Srnc iz Celja po mojem poročilu o jezikovnih razmerah na primorskih sodiščih konstatirati, da se je pri nas doseglo že nekoliko lepih uspehov in da je na našem c. kr. višjem sodišču nekoliko več objektivnosti nego na c. kr. višjem sodišču v Gradcu.

To sodbo moram letos le trditi in gotovo je veselo, da so mi gospodje kolegi z Goriškega in Volovskega na moje dotično vprašanje soglasno naznanili, da nimajo posebnih pritožb v jezikovnem oziru proti sodiščem v slovenskem delu Goriške in na Volovskem. Izjemo hočem kasneje omeniti.

Na podlagi lastnega izkustva in na podlagi omenjenih poročil lahko konstatiram, da se v večini krajev na Primorskem, kjer se nahajajo narodni odvetniki, še precej pravilno postopa v jezikovnem oziru.

V Trstu se civilne razprave, če so bile vložene slovenske tožbe, tako na c. kr. okrajnem sodišču, kakor na c. kr. deželnem sodišču vodijo v slovenskem jeziku, in sicer v posebnih slovenskih oddelkih.

Istotako se na c. kr. deželnem sodišču kazenske razprave, tako na prvi inštanci radi zločinov, kakor tudi na drugi inštanci radi prestopkov, s slovenskimi obtoženci vodijo v našem jeziku. Tu celo lahko zaznamujemo nov vspeh, ker se namreč od nekaj časa sem tudi na vklicnih kazenskih razpravah čitajo v slovenskih pravnih slovenski referati. O uvedbi slovenskih obtožnic sem poročal že lasko leto.

Pri starem pa je ostalo na c. kr. okrajnem sodišču za kaz. stvari. Akoravno imamo sedaj tam slovenskih razprav, želeli bi bilo tu nekoliko več eneržije s strani dotičnih predstojnikov, in kmalu bi bil odpravljen tudi ta nedostatek.

Neizpremenjene so ostale razmere v jezikovnem oziru tudi na c. kr. trgovinskem in pomorskem sodišču. Trgovinska zbornica tržaška se še vedno brani predlagati slovenščine zmožnih prisodnikov za to sodišče; vendar je

LISTEK.

O zimi življenja . . .

Slika.

Sedaj sedi na stari klopi pred hišo. Glava in hrbet sta ji sključena skoraj do kolen, na katerih počiva uvela levica z zaguljenim molkom. Desnica pa se oprjema kratke, rjave palice, na katero se starica navadno opira, ko jo pelje pot počasi po vasi . . .

Z obraza ji sije kakor brezskrbnim otrokom ona ljuba dopadljivost in, dasi je njen obraz z gubami in brazdami posejan, so vendar njene oči žive in vsele, kakor v prošli mladosti . . .

Kakor takrat, tudi sedaj, menda še raje hodi starica, dasi težko in počasi, skoraj vsaki dan že zarana k sv. maši. In tudi ni bilo slišati, da bi ona v cerkvi kedaj sedela. Le tja h krstnemu kamenu je pokleknila, pa v molitvi prečula celo sveto daritev. Pogostokrat so jo videli na božjih poteh, miloščno deleč, dasi je bila sama tako ubožna. In Tičeva je po-

upanja, da se v kratkem tudi tu razmere zboljšajo, ker so že storjeni koraki, da zmaga pravica nad trmo laške trgovinske zbornice.

Najslabše se nam godi pred porotnim sodiščem. Vkljub naporu in žrtvam, kljub takim groznim slučajem, kakor je bil slučaj Škrk, kjer so laški porotniki obsodili na smrt obtoženca, akoravno niso razumeli niti njega, niti njegovega branitelja, ne moremo doseči, da se sestavi slovenska porotna klop. Sedanje stanje je v dvojnem oziru skrajno krivično in škodljivo za nas. Ne samo, da slovenski, oziroma hrvaški obtoženci ne morejo direktno govoriti svojim sodnikom, treba je tudi pomisliti, da so sedanji laški porotniki v svoji veliki večini ultralaškega mišljenja. Kaj pa to pomenja v političnih, vzlasti pa v tiskovnih pravnih, tega menda ni treba na dolgo in široko razlagati; dovolj je konstatirati, da v političnih pravnih, kadar gre za laške irredentarje, c. kr. deželno pravičnost samo predlaga, naj se delegaciji v slovenskih političnih pravnih dosledno protivi.

Sestava slovenske porotne klopi je v Trstu prav lahko možna, in dokler ne pridemo do take, ne moremo reči, da smo z Lahii enakopravni.

V honorarnem oddelku smo bili dosedaj v jezikovnem oziru še precej zadovoljni, ker smo imeli v oddelku za tržaško okolico slovenske referente. V tem oziru se pripravlja sedaj neka sprememba in se menda namerava napraviti slovensko uradovanje s tem, da se hoče ta oddelek poveriti uradniku, ki se je šele v zadnjih letih pričel učiti slovenščine iz slovnice. Ker pa ta gospod še ni imel priložnosti, da bi bil dokazal na resnem delu svojo jezikovno usposobnost, hočemo počakati s konečno sodbo.

Na Goriškem ni, kakor sem že omenil, v jezikovnem oziru posebnih pritožb, le referent na c. kr. okrajnem sodišču za kazenske stvari v Gorici absolutno noče sestavljati slovenskih zapisnikov in slovenskih razsodb. S trmo, ki je posebno čudna pri c. kr. uradniku, se upira on vsem zahtevam strank in odvetnikov in celo svojih predstojnikov, in ti predstojniki so tako slabotni, da se ne upajo energično nastopiti proti

vedala celo, da je na lastne oči videla, kako je starica prosila miloščine za revnega prosjaka . . .

In starica se je zatopila v misli in sladke spomine . . . Na njenem obrazu so se prikazale poteze radosti . . .

Skoraj nevoljno jo predramijo iz teh lepih sanj bližajoči se glasovi . . . Starica dvigne glavo, desnico s palico položi v naročje in primirja z živimi očmi dohajajočo dvojico . . .

— Marica, zakaj si vendar jezna?

— Saj nisem, Peter.

— Da, tako vedno govoriš . . .

In glava se starici skloni. Molek se zvenkljaje ovije okolu palice . . . Dvojica pa se skrjuje za hišnim voglom.

— Eh, take dneve, vesele in polne sreče sem tudi jaz uživala nekdanj, kakor ta Marica, sedaj pa ni tako. Vendar pri toževati se ne morem . . .

In v duhu je starica naštevala drobrote pri sestrični hčeri . . .

— Tudi meni so bili na razpolago

njemu, ker se jim je baje zagrozil, da pojde rajše v penzijo, nego da bi sestavil slovenski spis. In ta strašna grožnja je gospoda predsednika c. kr. sodišča v Gorici tako prestrašila, da ga do večje eneržije ni mogla pripraviti niti interpelacija, stavljenja v goriškem deželnem zboru. Kaj takega je res le v Avstriji možno!

(Dalje pride.)

Nekoliko statistike

o ponemčevanju Slovanov in o razširjanju nemške ideje med Slovani.

(Piše Arjól.)

(Dalje.)

Zgodovina nemškega naseljenja v „Ostseiskih“ pokr.

Prvo naseljenje v teh pokrajinah se je začelo v XII. veku, kadar so začeli Nemci z mečem razširjati sv. evangelij. L. 1184 so ustanovili blizu Rige prvo nemško cerkev. Z nemškim vplivom je postala Riga metropola, pa v dobi Friderika II. (1226) postal je rigski škof nemški knez.

Pri svojem razširjanju po Vzhodnomorskih provincijah so Nemci naleteli na Ruse in jih pobili pri Iskovu l. 1502. Ne glede na to, da so bili ti Nemci ločeni od nemškega kraljestva, pa odnosi so ostali isti. Veliki mojster viteškega reda, nadškof in škof, vsi so se udeležili nem. drž. zborov. Za časa Ivana Groznega, vsled stremljenja Rusov zavladati tem pokrajinam, Estonija oddala se je Švedom, Livonija in Kuronija pa Poljakom. L. 1632 ustanovil je Gustav Adolf vseučilišče v Jurjevu. Za časa Petra Velikega prišli sti Estonija in Livonija pod rusko oblast l. 1710 in l. 1795 pa še Kuronija.

Nemške naselbine v Novorusiji, Besarabiji, Herzonu in Tavriji. — Po ukazu Aleksandra I. naselili so se v teh pokrajinah l. 1813 viteremberžci, kateri so bili prej v Prusko-Poljskej. Tukaj se jim je dobro godilo, zato so privlekli še druge naseljence. Nemci se bavijo s pridelovanjem pšenice, turšice in pridelujejo tudi jako dobro vino posebno v južnih pokrajinah imenovanih dežel. Zraven tega se bavijo z živinorejo. Znatno število Nemcev je v okolici Odese, in v Odesi samej živi 10.000 Nemcev.

Nemške naselbine v Volgi.

Z manifestom od 22. julija 1763 l.

radostni dnevi takrat in večkrat sem se nasmehljala, ko je prihajal on . . .

Starici se obraz užalosti in njene oči zgubijo oni živi pogled.

Bog mu daj večno veselje, imela sem ga silno rada in tudi on mi je vračal ljubezen . . . Kolikokrat mi je prinesel lep nagelj ali temno-moder korček, pa dejal: Na, Katrica, tvoj je; saj veš, kaj pomeni . . . Jaz pa sem se branila ga vzeti, dokler mi ga ni sam pripel na prsi . . . To je bilo torej takrat, ko ste najini srci plamteli polne ljubezni . . .

In spet dvigne starica glavo. Zaslislala je glas zvončka. Kaj naj to pomeni? Žalostno vpre majčkene oči proti sosedovi hiši, za katero so se oglašali tenki odmevi . . .

— Oh, sveta popotnica . . .

Stara Katrica se hitro skloni in na palico opira se z mnogimi vzdihmi poklekne. Nogi se ji šibite . . . Vendar more skleniti roke; palico položi h klopi in njene ustnice se pregibajo . . .

— Pridi tedaj, Ti milo jagnje Božje,

je položila Katarina II. podlago osnovanju nemških kolonij ob Volgi.

Povodom tega manifesta naselilo se je mnogo Nemcev ne samo iz različnih nemških pokrajin, ampak tudi iz Avstrije, Švice in Holandije. Vseh skupaj se je naselilo okoli 25.000, pa v teku 140 let se je to število podsetorilo ne glede na to, da so se mnogi kolonisti vrnili v svojo domovino. Nemci so si tukaj ohranili vse svoje stare običaje. Ti nemški naseljenci so večinoma protestanti, imajo svoje cerkve in tudi šole. Razvidno je, kako je carica pospeševala naseljenje nemškega življa v ruskih pokrajinah. V tistih časih je imelo nemštvo na ruskem dvoru velik vpliv, no sedaj se je to nekoliko zboljšalo.

Precej nemških naseljenikov je tudi v Kavkazu. Ti so se tukaj naselili v dobi Aleksandra I., ki je tudi podpiral nemške naseljence. Mnogo teh nemških naseljenikov je sprejelo, po pritisku raznih činiteljev, ruske običaje in ruski jezik, mnogo tudi jih je ostalo trdovratnih in zagrizenih, kakor so že sploh.

Protestantske cerkve v Rusiji.

Evangeljska cerkev v Rusiji se deli na 6 konzistorijalnih okrožij. Peterberški, Moskovski, Kurlandski, Livlanski, Estlandski in Varšavski. V vseh teh okrožjih imajo Nemci 479 cerkvá.

Tisk.

Nemci v Rusiji imajo veliko množino listov.

V Jurjevu (Dorpat) izhaja 1 časnik vsak dan. V Libavi 2 časnika na dan. V Lodzu 2 vsak dan in 1 dvakrat na dan. V Moskvi 1 vsak dan, isto v Odesi. V Petrogradu 2 vsak dan, 1 tehniški, 1 medicinski in 3 evangeljski. V Revalu 2 vsakdanja. V Rigi 1 dvakrat na dan, 1 dvakrat na dan, 5 vsak tedenskih in 1 mesečnik. Ravzen teh imajo še več drugih, kateri izhajajo v nedoločnih časih.

Društva.

„Alldeutscher Verband“ ima v 24 mestih svoje podružnice, na čelu katerih stojijo poverjeniki.

Ravzen teh 24 podružnic „All. V.“ imajo Nemci mnogo drugih društev, klubov, zvez itd. Tako je n. pr. v Petrogradu 19 nemških društev, od teh je 9 pevskih. V Odesi obstojajo 4 društva in sicer 1 „Deutscher Hilfsverein“, katero šteje 238 članov, kateri doprinšajo

ki odjemlješ grehe sveta, v moje srce in je poživi . . .

Duhovnik s Presvetim odide za hišnim voglom in le zvončkov glas se še čuje. Ona pa sede z veliko težavo na prejšnje mesto.

— Tako je bilo tuditakrat. Injemu so nesli zadnjo tolažbo. Jokala sem in žalostna gledala proti oknu, skoz katero sva se toliko krat pozdravljala . . . In sedaj ga ni več . . . V sladkih upih so ga položili v mater zemljo na božji vrt.

Katricji pade molek na tla.

Zamišljena ga pobere in poljubi.

— In kolika sreča se je nama obetala. Saj ni bil tak, kakor so drugi še sedaj. Bil je vendar izjema. In za njim sem hrepenela, za njim, ki je bil cilj moje sreče . . .

Trepalnici se starici zapirajo in glava se ji klanja . . .

— Najina sreča se je torej razrušila — ni je.

In stara Katrica je zadremala . . .

Nijevan Skriljev.

okoli 4000 rub. letnine. 2. „Handwerker- und Gewerbeverein“ z 177 členi, imajoč v zemljišču vrednosti 102.000 rub. in lastni dom. 3. „Harmonia“ z 200 členi. 4. „Turnverein“ z 337 členi. Razumljivo je, da imajo Nemci tudi v drugih večjih mestih vsemogoča, dobro organizirana društva, ki pošiljajo svoje delegate k različnim vsenemskim slavnostim v Nemčijo ali Avstrijo.

(Konec pride.)

Dopisi.

Sv. Lucija ob Soči. — (Pone srečen most.) — Naznanil sem vam bil, da gradé pri nas nov most érez Idrjico na postajo. Res so se delale velikanske priprave dolgo časa. Sam oder je bil nekaj impozantnega, in mnogi je vzkliknil, ko je videl toliko lesa: da bi le toliko imel, kolikor je ta les vreden! (Mislim pa, da se je le malakomu ta srčna želja spolnila). Pripeljali so iz Gradca štiri mešalne stroje za beton in električni motor, ki naj bi vso stvar gonil. Vse je bilo tako aranžirano, da bi moral biti obok sklenjen v osemindesetih (48) urah. Toda takoj iz početka se jim je začelo krhati. Sedaj so se trgali pasovi, ali se je kaj pokvarilo pri motorju ali se je oder preveč tresel. No, slednjic so, vendar vpregli električnega konja — in šlo je dobro. V četrtek 14. t. m. je bil za nas radovedneže pravi dan vžitka. Na stotine in stotine ljudij je prodajalo zjala od ranega jutra do poznega večera na cesti, kjer se gradi most. Tu si videl vojaka poleg ukočenega uradnika, inženjerja poleg svojega „burša“, umazanega kmeta poleg tankočutne gospodične, razdrapanega cigana poleg mestnega frakarja.

Vse je radovedno gledalo to novo čudo v naših gorah. In res! Narediti most v 48. urah, to ni šala. In tak most, pri katerem meri obok 63 metrov! Vse je šlo — od 8.1/4 zjutraj do 11. zvečer kakor namazano. — Po noči je svetila električna luč, kojo so sami proizvajali. — Vse je bilo svetlo, kot po dnevi. — In od daleč! Res nekaj krasnega v mrzli zimski noči. — Ali — čuj — enajsta ura bije — ura, ko se odpirajo vrata tajinstvenim duhovom na ta svet. — Tudi novi most je občutil to tajinstvenost. Stresel se je trikrat, ko je zaslišal, da se mu približujejo ponočni duhovi, — prebledi, glas mu zastane, ne more se zganiiti z mesta. Liki strahopetnemu bosopetnežu, ko mu odpove fizika, pa napolni nerad svoje hlače, — spustil je tudi novi most neprebavljivo tvarino v mimotekočo Idrjico. — Ima prilično veliko luknjo od 7—8 metrov. — Nesreče, hvala Bogu, ni bilo nobene. — Sedaj ga slikajo kakor Rezjan pregoreli lonec!

Politični pregled.

Državni zbor.

V petek je poslanska zbornica pričela debato o proračunskem provizoriju. Prvi govornik je bil poslanec dr. Začek.

Ko pride starost...

Slika.

Na hodniku je sedela sklučeno: roke je imela sklenjene éez kolena in na nje je imela naslonjeno glavo... Stara je bila stara Blaževka; kakih osem križev je imela gotovo na hrbtu...

Glavo je privzdignila, ko je začula, da prihaja nekdo. Obraz jej je bil bled in življenje je začrtalo vanj mučne poteze.

„O Mica, kako je, kaj si le sama? Sem dela, da te moram priti malo obiskat!“ tako jo je nagovorila kakih par let mlajša, a še trdna Trpinka.

„Nevesta je šla ravnokar po vodo,“ je odgovorila Blaževka, „a z mano saj veš, kako je, e, dolgo časa ne bom več, kmalu me ponesejo tja k svetemu Miklavžu, tam bo mir; nikomur ne bom v nadlego in nihče me ne bo gledal grdo...“

„Le potrpi, Mica, potrpi, boš imela pa zaslužnje. Viš, dokler si mogla delati, so te še gledali in trpeli, kakor zdaj

Med drugim se je zavzel govornik prav toplo tudi za splošno in enako volilno pravico. Dr. Začek je med drugim tudi rekel, da bi volilna pravica ne bila enaka, ko bi Nemci dovolili splošno volilno pravico, toda volilne okrajse razdelili tako, da si ohranijo narodno posest, ki je le krivica vsled Schmerlingove volilne geometrije. Dr. Začek je rekel, da bo Avstrija le takrat cvetoča država, ako bodo v nji vsi narodi enakopravni. Prvi korak do ravnopravnosti pa je pravična enaka volilna pravica. — Dalmatinski poslanec Bianchini, ki je govoril za dr. Začekom, je odločno zagovarjal reško resolucijo. Očital je grdo in nevhvaležno postopanje avstrijske vlade nasproti Hrvatom, ki so Avstrijo že toliko krat rešili iz nevarnosti ter prelili zanjo toliko dragocene hrvaške krvi. Med drugim je rekel tudi Bianchini: Hrvatske dežele naj se združijo v politično celoto in kot take naj tvorijo tretji, samostojni del habsburške države, ki sklepa nagodbe z Avstrijo in Ogrsko. — Za češkima poslancema Holanskijem in Chocom je začel govoriti kranjski napredni poslanec Plantan. Plantan je tudi takrat zajahal liberalno kljuse. Plantan ni nič kaj navdušen za splošno in enako volilno pravico. Tudi ni zadovoljen, da bi prišel na Kranjskem mesto Heina sedanji deželni predsednik Schwarz. Posebno pa se je zameril Plantanu baron Gautsch, da je imenoval za kranjskega predsednika Schwarza, ne da bi se poprej kaj posvetoval z dr. Tavčarjem ali pa Plantanom. Plantanu ni povšeči, da je šel naučiti minister Hartl v penzijo, ker bi Slovenci, po mnenju Plantana, skoro gotovo dobili slovensko pravno fakulteto v Ljubljani, ako bi Hartl ostal naučni minister. Tudi župnika Brečeta je spravil Plantan v svoj govor, in ko je nastal zaradi mejklica poslanca dr. Šusteršiča, med njim in med dr. Šusteršičem prepir, priskočili so Plantanu na pomoč vsenemci, ki so začeli dr. Šusteršiča psovati. — Nato je govoril ministerski predsednik baron Gautsch. Odgovarjal je tudi poslancu Plantanu in rekel, da je res sicer, da je bil imenovan za kranjskega predsednika Schwarz, ne da bi bila glede tega imenovanja zasvet vprašana kaka stranka, a novi kranjski deželni predsednik je bil vedno na glasu izvrstnega in vestnega državnega uradnika, na kar se je vlada pri njegovem imenovanju tudi ozirala. Baron Gautsch je nadalje povedal, da se že delajo priprave za železnico iz Dalmacije v Avstrijo. Konečno je naglašal baron Gautsch z vso odločnostjo, da ga ne motijo posamezni ugovori proti splošni in enaki volilni pravici. Trden sklep vlade je, da že v svečanu predloži zbornici dotični načrt zakona.

V soboto je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o proračunskem provizoriju in jo je tudi končala. Dotični zakonski načrt bil je sprejet v vseh treh čitanjih.

Zbornica je potem brez vsake razprave v vseh treh čitanjih odobrila tudi zakonski načrt glede začasne trgovinske pogodbe z Italijo.

Včeraj je imela posl. zbornica svojo zadnjo sejo pred prazniki.

Novi tiskovni zakon.

Pododsek tiskovnega odseka državnega zbora je s pripravami za novi tiskovni zakon že tako napredoval, da bo isti že po novem letu prišel v zbornico in katerega bo zbornica skoro gotovo sprejela.

Jezikovno vprašanje v Dalmaciji.

Kakor javljajo iz Dalmacije, so te dni vse orožniške postaje v Dalmaciji

mene, ki sem, hvala Bogu, še trdna; pa ko zgubi človek moč in ni za nobeno delo, potem ga začnejo po strani gledati.“ Tako jo je s tolažilnim glasom tolažila Trpinka.

„O da bi bil sin doma, bi bilo že drugače, pa on je v svetu in nevesta dela z menoj kakor s psom... Moj Bog, kaj sem res zaslužila to na stara leta?...“ Tako je tarnala s solznimi očmi Blaževka.

Tudi Trpinka so prišle v oči solze sočutja in začela je: „Veš, v srce se mi smiliš in še meni de težko, ko te poslušam; rada bi ti pomagala, če bi imela s čim, pa saj veš, da tudi jaz nimam. Pa kakor sem rekla, Mica, potrpi, boš imela zaslužnje za nebesa... Pa moram iti, saj veš, če ne porečejo doma: „Kam se je zgubila, tu ima opravka, pa hodi drugam!“ Lej vaša nese vodo, zdaj pa kar grem. Z Bogom, Mica!“

„Z Bogom, Tereza!“ ji je odvrnila Blaževka s slabotnim glasom ter se premaknila bolj na solnce, ki ji je sijalo

dobile rezervatnoj odredbo, da morajo z vsemi civilnimi oblastnijami dopisovati samo hrvatski. Onemu postajevojni, ki ni več hrvatskemu jeziku, bo pridodeljen v to svrhu po en Dalmatince.

Kardinal Samassa.

Cesar je v soboto predpoludne v dvorni župni cerkvi izročil novoimenovanemu kardinalu, nadškofu Samassi, ob navzočnosti papeževga odposlanca Zapietala posvečenega škofa Szemrecsányija in najviših dostojanstvenikov kardinalski klobuk.

Važno inšpekcijsko potovanje.

Mornariški poveljnik admiral grof Montecuccoli se je s svojega inšpekcijskega potovanja ob tržaški, istrski in dalmatinski obali povrnil na Dunaj. Temu potovanju pripisujejo veliko važnost.

Zagrebski občinski zastop razpuščen.

Deželna vlada je razpustila občinski zastop v Zagrebu ter mestno upravo poverila dosedanjemu županu dr. Amrušu kakor vladnemu komisarju z nalogom, da tekom zakonito določenega termina izvede občinske volitve.

Resne agitacije na Erdelskem.

Budimpeštanski list „Magyarország“ poroča iz Kološvara nastopne podrobnosti o agitaciji med Romuni na Erdeljskem. Romuni, ki prebivajo v vaseh v Topanfalujskih gorah, so se oborožili ter požigali madjarske vase, tako da mora prebivalstvo bežati. Podobni odnošaji vladajo baje v okraju Aburdanya in Offenbany-j. Madjarski prebivalci se preskrbujejo z orožjem. Prebivalci v Aranyosu in Gyeresu so pri neki trgovini z orožjem v Kološvaru naročili 500 pušk in 50.000 patron. Naročila prihajajo tudi z družih krajev, tako da nimajo prodajalci dovolj orožja na razpolago.

Italija in Albanija.

Kaho nevarna je Italija avstrijskim težnjam glede Albanije, kaže sledeče konzulantsko poročilo, ki se glasi: „Glavni konkurentje monarhije v tem okraju (Skader-Bazar) so Italijani, ki že dolgo vrsto let streme za tem, da bi monopolizirali kot odjemalno ozemlje celo Albanijo. Številni italijanski trgovski potniki skrbe za to, da pridobe za svoje trdke naročil in dajo tukajšnjim trgovcem na razpolago svoje vzorce in zbirke. Tudi si prizadeva Italija ojačiti že obstoječe zveze s tem, da bo ustanovila v Skadru trgovski kurz, nadalje rokodelsko šolo za mizarje in kovače, ki naj pripravi italijanskim izdelkom te vrste pot za prodajo. Tudi Italija vedno poizkuša uravnati plovne zveze z Albanijo tako, da bodo vedno ceneje in boljše.“ To uradno poročilo kaže dovolj jasno, kaj je storila Italija in kaj vse je zamudila Avstrija.

Papeževa alokucija.

Iz Rima javljajo dne 11. t. m.: V svoji alokuciji na tajnem konzistoriju 13. decembra je papež rekel, da bi rad podal kardinalom prijetnih in tolažilnih poročil glede uprave cerkve, toda radi sedanjih žalostnih razmer ne more dati take tolažbe. Katoliška vera se razširja po svetu čim dalje bolj in obilni so plodovi, nabrani v deželah, ki niso udane katoliški veri in med poganskimi narodi. Globoka žalost in strah mora pa napolniti človeka, ako pogleduje na drugo stran, namreč h katoliškim narodom; v tem pogledu nam pripravljata veliko vznemirjenje in skrb ista država, ki se je doslej zvala najstarejša hči katoliške cerkve (Francija). Mi pa namerjamo v primer-nem času po svoji apostolski dolžnosti

na hodnik. V njenih starih gosteh je bila zima in solnce ji je delo tako dobro...

Nevesta je prinesla vodo. Z jeznim pogledom jo je pogledala ter ji rekla z osornim glasom: „Sta pa že spet kaj klepetali od mene; za to imate že dober jezik, tega se ne primaj starost, a za kaj družega, da bi mi kaj pomagala, a tega seveda ne morete!“

Z jokavim glasom ji je starka odvrnila: „Sem že delala sem svoje dni, in dokler sem mogla, sem delala, in za stran tega se ne bom bala dajati odgovora, a zdaj ne morem, saj me viš, kaka sem!“ Z vsem naporom ji je odgovorila in večkrat je morala tudi prenehati, da je dobila spet sape. Nevesta ni odgovorila na njene besede. V hiši je ropotala s posodo, pripravljala je kosilo. Starka pa je vzela iz žepa „paternoster“ in začela polglasno moliti „roženkranc“...

Odzvonilo je poldan. Stara Blaževka se je zamislila nekam. Bogve, morda je mislila o zvonovih, ki pojo tako različno, včasih veselo življenja polno, včasih trudno,

natančneje razpravljati o zakonih, ki bodo sedaj tamkaj razglašeni proti pravilom pravičnosti. Da ne izgubimo poguma, moramo se spominjati, da je Krist ponovno rekel v evangeliju, da bo taka usoda cerkve na zemlji in da bosoo njegovi učenci radi svojega božjega mojstra obsovrženi in preganjani.

Ministerska kriza v Italiji.

Italijansko ministerstvo je podalo v soboto svojo ostavko, ker ni zbornica hotela odobriti sedanje politike nasproti Španjski.

Volitev predsednika na Francoskem.

Glasom nekega pariškega poročila se v parlamentarnih krogih vtrja mnenje, da na prihodnji volitvi predsednika republike prideta le dve osebi resno v poštev, ki imata obe enako nade glede izvolitve: to sta predsednik senata Fallières in predsednik zbornice Doumer. Kar se tiče Leona Bourgeoisa, je baje sam izjavil, da ne kandidira za mesto predsednika republike.

Demonstracija združenega brodevja proti Turčiji končana.

Ker je glede finančnega pravilnika prišlo do sporazumljenja ter je turška vlada tudi izvršila vse zahteve, ponehajo demonstracijske odredbe vevlasti na otoku Lemnos. Danes ali jutri se vojaške čete evropskega brodevja umaknejo iz Mitilene.

Dogodki na Ruskem.

„Petrogr. brz. agent.“ poroča iz Petrograda preko Eydtkunnena: Zadnje številke inozemskih listov imajo ruska poročila, po katerih je n. pr. pogorelo mesto Irkutsk, nadalje, da se je v Harbinu vršil boj med zvestimi in puntarskimi četami, da je v Vladivostoku zopet med vojaštvom izbruhnil punt, da je požar uničil mesti Harkov in Jelizavetgrad itd. Mi zamoremo iz absolutno gotovega vira konstatovati, da so te vesti izmišljene.

Punt v Livilnji.

„Lokal-Anzeiger“ poroča iz Rige: Vse tovarne so se pridružile štrajku. Elektrarno stražijo vojaki. V soboto po noči je 300 letiških delavcev skušalo udreti v vodovod. Prej sta dve osebi v častniški uniformi želeli vstop, toda straža je izjavila, da ima strog ukaz, da sme pustiti v vodovod samo častnike svojega polka. Pol ure pozneje so delavci skušali ulomiti vrata. Vojaštvo je streljalo ter ubilo 12 ljudi, drugi so zbežali. Požigalci hodijo v skupinah po ulicah. Udrli so v lesene hiše moskovskega in mitavskega mestnega dela, ki sta kmalo na to začela goreti. Letiški revolucijski odbor drži zasedene vse dovozne ceste. Konje prihajajočih voznikov pobijajo, meso polivajo s petrolejem, živila kvarijo. Nasta je velika druginja živil. Pričakuje se vojnih ladij iz Libave. Ulice so prazne, trgovine zaprte.

Državni svet v Petrogradu je dovolil, da se stavi v proračun 16 milijonov rubljev in svrhu, da se poboljša položaj železničarjev.

Kitajski dljakl zapuščajo Japonsko.

„Reuterjev biro“ poroča iz Tokija, da je bilo na nekem shodu, katerega se je udeležilo 3200 kitajskih dijakov, sklenjeno, da isti zapusté Tokio ter se vrnejo v domovino. Po tem sklepu se je 2000 dijakov že vrnilo na Kitajsko. Kakor poroča „Times“ iz Tokija, je štrajk kitajskih dijakov nastal radi tega, ker so japonske oblasti z ozirom na lahkomišljeno življenje mnogih kitajskih dijakov, hotele proti istim vesti neke odredbe. Čeravno so oblasti potrdile,

žalostno... morda je mislila na pretekle dneve, ki so bili veseli in žalostni in spet žalostni, morda pa na bodoče, ki jo čakajo vsi svetli brez trpljenja, brez bede...

Nevesta ji je prinesla na hodnik krompir v oblicah v leseni skledi ter rekla trdo: „Nate, saj še tega niste zaslužila!“ in odšla.

Žalostno ga je pogledala starica in spet so ji prišle solze v oči: „Moj Bog, kaj sem res zaslužila to na stare dni?“

Zvonovi so zvonili trudno, žalostno, in proti pokopališču se je pomikal žalosten sprevod. Stara Blaževka so nesli k večnemu počiku, kamor si je neprestano šelela v žalostnih dneh svoje bolezn...

Ljudje pa, vračajoč senod pogreba, so govorili o ranjki spoštljivo in se zgrajali nad trdosrčnostjo mlade Blaževke, ki je tako grenila dobri starki ure zahajajočega življenja...

Jason Saviljes.

da so tudi japonski dijaki podvrženi enakim odredbam, se vendar kitajski dijaki nečejo tem odredbam pokoriti ter so sklenili zapustiti Tokio in ustanoviti novo visoko šolo v Tientsinu, iz katere bodo izključeni angleški, ameriški in japonski profesorji; pripuščeni bodo le kitajski, nemški in francoski profesorji.

Domače in razne novice.

Novi poštni ravnatelj v Trstu. — Širi se govovica, da je poštni ravnatelj v Zadru Patai imenovan poštornim ravnateljem v Trstu, namesto dvornega svetovalca Felicetti-ja, ki pojde v pokoj.

Za božičnico v „Šolskem Domu“ je došlo nadalje šolskemu vodstvu: G. čna pl. Baubela 2 K; voditelj pripravnice Fr. Orešec 2 K; slovenski dijaki VIII. gimnazijskega razreda 2 K; Mihael Vošnjak 3 K; Zecha 1 K; g. a. Ana Škerjanc 4 K; Iv. Katnik 2 K; Watritsch 1 K; Ant. Fon štiri klobuke; M. Gasser več šolskih zvezkov; Gius. Del Piero več sukna za obleke; Jos. Medved več oblek; Jer. Kopač 5 K; g. a. Terezija Golja 10 K; Rudolf Drufovka 2 K; M. Kozman 4 K; vadn. učit. v p. Ant. Skubin 4 K; klobučar Pich 38 pokrival; neimenovan 16 pokrival.

Živeli darovalci!

Za „Šolski Dom“ je došlo našemu upravnštvu: Ker Dr. Breclj, ni hotel vsprejeti honorara, pošilja T. Hribar 2 K.

Srčna hvala!

„Karamfil s pesnikovega groba“ — „Karamfil s pesnikovega groba“ se imenuje prekrasna povest, katero je v hrvaškem jeziku spisal jeden najboljših hrvaških pisateljev, sedaj pokojni A. Šenoa. Ta povest, ki se bavi v prvi vrsti z našim pesnikom Francetom Prešernom, in katero je poslovenil g. prof. dr. Osvald, a je bila v našem listu priobčena kot podlistek, izšla je ravnokar v „Narodni Tiskarni“ kot ponatis v posebni knjižici.

Poskušeni samomor. — Včeraj zvečer okolo 5. ure izpila je g. čna Olga Križnič, hči kanalskega župana, gospoda Križniča, pod lopo hotela „Tri krone“, kjer se spravljajo vozovi, približno kakih 250 gramov 10% karbolne kislina, s katero se je hotela ostrupiti. Ko je začela vsled strašnih bolečin stokati in jokati, pritekli so k nji ljudje ter ji pomagali, kolikor so mogli. Poklicali so lekarnarja iz lekarne gosp. Gironcolija, a objednem tekli so po zdravniku g. dr. Breclju, stauujočega nasproti hotela „Tri krone“, ki ga pa isti hip ravno ni bilo doma. Ko so pa nezavestno nesrečnico prenesli v jedno sobo hotela, prišel je tudi g. dr. Breclj in za njim g. dr. Džerani, ki sta ji izprala želodec. Čez nekaj časa je nesrečnica prišla k sebi in je začela že nekaj govoriti. Nesrečnico so prepeljali v tuk. bolnišnico, kjer še živi in ni popolnoma izključeno, da bi ne okrevala.

Izzivanje v tobakarni. — Pišejo nam: Včeraj se je zgodila nesreča v hotelu pri treh kronah. Natakarnega hotela je prišel v tobakarno, ki se nahaja v Gosposki ulici, ter tam začel zaliti in razsajati, da on ne more trpeti Slovencev, da rajši vidi vruga, in druge take psovke je izustil, ker njegova mati je Slovenka, drugič radi tega, ker dotična katera se je hotela zastrupiti je Slovenka. Vprašam g. hotelirja, ali tako uči okoli svoje natakarnje? Ali ne ve hotelir, da v svoj hotel zahaja največ Slovencev?

Iz Kanala nam pišejo: Nekdo se je tukaj zgubil, — ter se samega sebe išče po slovenskih tržaških časopisih. — Trebalo bi mu „Dijogeneve luči“... Sapientisati!

Braino in pevsko društvo „Ladlja“ v Devinu bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo dne 24. decembra v svojih prostorih ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blagajnika; 4. Poročilo knjižničarja; 5. Volitev predsednika; 6. Volitev 6 članov odbora; 7. Volitev dveh pregledovalcev računov; 8. Vpisovanje novih udov; 9. Raznosterosti. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Za božičnico v Devinu so darovali: Anton Mozetič, žel. mojster v Nabrežini 2 K; Ivan Kocman, sin, v Devinu 1 K; Ivan Pecikar, žel. v Devinu 1 K. — Srčna hvala vsem dragim dobrotnikom!

C. kr. poštno in brzajavno ravnateljstvo v Trstu je z ozirom na množični se vozno-poštni promet v božični dobi izdalo razglas, ki določuje: Ako se hoče, da dobi naslovljenec pravočasno pošiljatev, se ta ne sme poslati prav zadnje dni pred Božičem, marveč že nekaj dni poprej. Kdor želi, da gre pošiljatev še tistega dne naprej, ko jo

odda na pošto, jo mora izročiti pošti do 2. ure pop. Pošiljatev morajo biti dobro zavite in zaprte in naslov na njih pričvrščen, posebno pri onih pošiljativah, ki so težje in gredo v oddaljene kraje. Reči, ki so zdrobljive ali se raše razbijajo, naj se na zavitku označijo z znamenjem stekla, pošiljatev pa, ki se lahko spridijo, naj se opremijo z dostavkom „se naglo pokvari“, kar naj se podčrta z modrim ali rdečim svinčnikom. Pošiljatev z vrednostjo nad 400 K, kakor tudi one z zlatom, srebrom, dragocenostmi itd. se morajo tako zaviti in zapečatiti, da se zavoja brez poškodovanja pečatov ne more odpreti. Vsako vozno pošiljatev je brez ozira na pridjano poštno spremnico opremiti z natančnim naslovom adresata. Posebno previdno morajo biti zaprte one pošiljatev, katere so namenjene čez morje, n. pr. v Dalmacijo itd. Na pošiljativah, katerih vsebina je podvržena užitninskemu davku in ki gredo v mesto, kjer je užitninski davek vpeljan (Ljubljana, Gradec, Dunaj, Praga itd.), naj se na naslovu zavitka kakor tudi na spremnici označuje vsebina in količina (kg, liter, komad), ki služi za podlago pri določevanju užitnine.

Nesreča v avtomobilu. — V nedeljo se je pripeljal na lov v Sežano tržačan Sokrat Cufodonti na lastnem avtomobilu, katerega je vodil 32-letni Rudolf Vidacca. Lastnik avtomobila Cufodonti je prepovedal svojemu uslužbencu, da ne sme nikamor z avtomobilom, dokler se on ne povrne z lova. Ali Vidacca ni bil poslušen, ampak odpeljal se je v času, ko je bil gospodar na lovu, z avtomobilom v Senožeče. S seboj je vzel tudi nekega kočijaža, po imenu Jernej Stok, in služabnika nekoga polkovnika. Ko so se popoldne okolo 3. ure vračali iz Senožeče v Sežano, je zadel avtomobil blizu Stori v brzajavni drog s tako silo, da je prelomil drog, a se objednem popolnoma pokvaril, pravnivši se. Pri ti priliki so se vsi oni, ki so bili na avtomobilu, hučo pobili in jeden ostal je celo koj mrtev. Vidacca, katerega so pripeljali v tržaško bolnišnico, ni dal dolgo časa nobene besede od sebe in se je vedel sploh kakor besen. Stok pa je zbežal kakor blazen, ko je zagledal orožnike, ki so se bližali h kraju nesreče. Ko se je pripeljal potem z nekim voznikom v Trst, in so poklicali k njemu zdravnika, je izpovedal Stok, da ni do nedelje nikdar videl mašinista Divacca, niti poznal onega polkovnikovega služabnika, s katerim so se skupaj peljali na avtomobilu v Senožeče. Povedal je tudi, da je k njim, ko so se vračali z avtomobilom iz Senožeče, prisedel tudi neki krčmar iz Stori in da torej ne ve, kdo da je ostal mrtev, ali omenjeni krčmar, ali pa polkovnikov služabnik. Ko so ga vprašali, zakaj je zbežal, ko je zagledal orožnike, rekel je Stok, da sam ne ve zakaj, ker je bil takrat popolnoma zmešan.

Druga nesreča z avtomobilom. — V nedeljo popoldne je peljal trgovec Boštjančič na vozička mali sodček vina po Fran Josipovem tekalšču. Blizu starega pokopališča mu je pa z vso naglostjo pridrdral naproti avtomobil, ki je last predilnice v Zlavrščini in na katerem sta sedela poleg mašinista tudi gg. dr. Thoma in Moser. Boštjančič, videvši, da se ni mogoče pravočasno izogniti avtomobilu, pustil je voziček na cesti ter je odskočil na stransko pot, ki je namenjena za pešce. Kmalu potem je zadel avtomobil v voziček in potem v občestni kamen, v tega pa s tako silo, da se je prevrnil. Mašinist kakor tudi ostala dva gospoda, ki sta tudi padla z avtomobila, poškodovani so se pri ti priliki še precej, najbolj pa g. Moser.

Pretep. — V Prvačni so v nedeljo zvečer v neki krčmi igrali. Med igro pa so se sprli ter se začeli potem pretepati. Pri ti priliki ranili so Zmagoslava Soliča s steklenicami in s kozarci tako močno na glavi, da so ga morali prepeljati v tuk. bolnišnico.

Velika tatvina v Trstu. — V petek po noči so neznanj tatje prišli v skladišče tvrdke Elvard Caló, nahajajoče se v Trstu v ulici del Lazzaretto. Tam so prevrtili železno blagajno ter odnesli iz nje 7310 K ter jeden „šek“ za 110 K.

Kriza na občini v Pulju. — S posebnim proglasom do naroda na Puljščini opozarja tamošnja „Hrvatska ljudska stranka“, da je navstala na tamošnji občini zopet doba brez reda in da bi od dne do dne moglo priti do novih občinskih volitev. Za Slovence je položaj jasen — pravi proglas. Italijanska stranka, ki je doslej gospodovala na občini, je, kjer le je mogla, zatirala naše hrvatsko ljudstvo, ali mu je davala mrvice samo pod pogojem, da bo politično vezano nanjo. Po okolici mesta se ni skrbelo za čisto nič, v mestu samem pa je bila

skrb obrnjena v to, da se naš narod poitalijančuje. Gotovo je, da bo cesarska vlada, kakor je vsikdar pripravljena, da ustreza Italijanom, tudi v tem razdobju do novih volitev, sporazumljena z italijansko gospodo v tem, da naš narod ne pride do svojih zastopnikov v občinskem zastopu. Toda naš narod pokaže vnovič — vsklika proglas — da niti latinski gospodi ne vrže pod noge svojega svetega prava, ampak hoče napredovati in živeti svoje narodno življenje, ter vsodbujati vseh, ki niso pozabili na svoje misterio mleko, naj ostanejo junaki, ker enkrat zasije solnce tudi pred naša vrata!

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela dne 6. decembra 1905 svojo 166. vodstveno sejo v družbinih prostorih „Narodnega doma“. Začetek ob 3. uri popoldne. — Navzočni: Tomo Zupan, prvomestnik; Luka Svetec, podpredsednik; dr. Ivan Svetina, Ivan Šubic in Anton Žlogar, tajniki. Izmed nadzorništva je bil navzoč Anton Svetek. Svojo odsotnost sta opravičila blagajnik dr. Ivan Milan Hribar in odbornik dr. Pavel Turner. — Po običajnem prvomestnikovem pozdravu se je razpravljalo o prevzetju neke šole na Koroškem, kakor tudi o nameravani šentjakovski šoli v Ruzju na Koroškem. Potem se je sprejel načrt določil o preskrbninskih užitkih družbinih posvetnih učiteljev, učitelje ter otroških vrtnaric. Tudi se je sklenilo v jedni prihodnjih sej regulirati dejalnostne prejeme otroških vrtnaric, nakar se določi dan, s katerim stopi statut o preskrbninskem zakladu v veljavo. Potem, ko so se obvestili udje vodstvenega odbora o dopisih, došlih od zadnje seje do danes, zaključil je ob 6. uri prvomestnik sejo.

Dopolnilna deželnozborna volitev na Krauskem. — Dne 4. januarja 1906 se bo vršila na Dolenjskem deželnozborna dopolnilna volitev, ki je postala potrebna vsled smrti poslanca Pakiža, in sicer v volilnem okraju Kočevje, Ribnica in Velike Lašče. Slovenska ljudska stranka je postavila za kandidata za omenjeno volitev dvornega svetnika v pokoju g. Šukljeja.

Boj za slovenske matrike na Koroškem. — Pred kratkim je izšel uradni odlok knezoškofijskega ordinarijata krškega, v katerem se nekaterim, ne pa vsem župnikom, oziroma provizorjem slovenskih župnij zapoveduje, da se morajo odslej voditi župne matrike v nemškem jeziku, dokler e. kr. vlada ne izda svojega tozadavnega navodila. Med tem se je „Mirovemu“ uredniku gosp. Ekarja porodil sin. G. Ekar je pisal g. knezoškofu dr. Kahnu za dovoljenje, da se v dvojezični celovški župniji sv. Lovrenca sme krst njegovega otroka vknjižiti slovensko. Na poznejšo osebno prošnjo je knezoškof izjavil, da doslej še ni izjave vlade, ordinarijat in škof pa ne more vzeti cele odgovornosti na svoje rame. Priznal je, da on osebno nima čisto nič proti slovenskim matrikam in da bi mu bilo celo ljubo, ako se Slovincem dajo v tem oziru njihove pravice. Slovinci imajo polno pravico do slovenskih matrik ali, ker se matrike vodijo tudi v imenu države, tega ne odloči sam. G. Ekar je nastopil pritožbeno pot na deželno vlado in ministerstvo notranjih zadev.

„Matice Hrvatska“ izda za leto 1905 teh-le sedem knjig: 1. Hrvatsko kolo; 2. St. Radić Savremena Europa; 3. Čehov, Izabrane pripovedi; 4. Nekrasov, Komu je dobro v Rusiji; 5. Kumičić, Jelkin bosiljak; 6. Novak, Zaprieke; 7. Perhovac, Pripovedi.

Nov list slovenskih obrtnikov bo pričel izhajati s 1. januarjem leta 1906. Novo slovensko obrtno glasilo bo nosilo ime „Slovenski obrtnik“, glasilo deželne zveze obrtnih zadrug na Kranjskem. Izhajal bo od začetka po dvakrat na mesec na 16 straneh. Gena za celo leto mu bo 4 K.

Konzorcij za belokranjsko železnico. — V soboto se je vršilo na Dunaju konstituiranje konzorcija za belokranjsko železnico. Predsednik je grof Harrach, njegov namestnik dr. Šusteršič. Nato so se sprejeli sklepi glede financiranja. Vsi govorniki so poudarjali zaščenoje nad vladno izjavo glede železniške zveze Dalmacije z Avstrijo in so izražali upanje, da tudi belokranjski del železnice najde pri vladi isto naklonjenost.

Obsojen ogleduh. — V soboto je dunajsko porotno sodišče spoznalo krivim ogleduhstva na korist Italije in v škodo Avstrije italijanskega podanika Contina, ki je bil na podlagi pravoreka porotnikov obsojen na 4-letno ječo, poostreno vsake 3 mesece z jednim postom in na odgon. Contin je, kakor smo že svoje-

časno poročali, s posebnim zanimanjem zasledoval potovanje našega generalnega štaba, ki se je vršilo minulo pomlad po Primorskem, ter je o njem poročal nekemu višjemu italijanskemu častniku. Dalje si je Contin priskrbel narise vseh važnejših trdnjavskih točk v Pulju, kakor tudi one, nove bohinske železnice ter jih pošiljal v Italijo.

Zavarovanje zasebnih nastavljenec. — Predsednik državnega zbora je obljubil, da pride poročilo socijalno-političnega odseka o zavarovanju zasebnih nastavljenec na dnevni red prve seje po parlamentarnih božičnih počitnicah.

Roparji na Ogerskem. — V ponedeljek po noči je napadlo 18 oboroženih roparjev vas Alaszi-Bodrog, kjer se nahaja tudi grajščina grofica Štefanije Lonyay, bivše avstrijske prestolonaslednice. Roparji so najprej oplenili pošto in župnišče, potem so se pa spravili na grajščino grofica Loyay. Tu so se jim pa postavili po robu grajščinski služabniki, na katere so sicer iz revolverjev streljali, a so konečno vendar morali zbežati. Grofica Lonyay je koj drugi dan zapustila svojo grajščino. Ni-li res letno na Ogerskem?

Predilnica zgorela. — V četrtek je nastal ogenj v veliki predilnici, ki se nahaja v Tradi v bližini Dunajskega Novgama. Dotično tovarniško poslopje, ki je imelo 4 nadstropja, je popolnoma pogorelo. Pri gašenju ognja je bila jedna oseba ubita, a mnogo njih ranjenih. Predilnica je bila last akcijske družbe Pottendorf.

Tri milijone gosij so leta 1904 uvozili iz Ruske na Nemško. Samo v Berolin jih je prišlo 2 milijona.

Brivec Jakobčič na Dunaju je napravil doktorski izpit. Kot brivec ni zvršil samo gimnazijskih in vseučilišnih študij, ampak še trgovski kurz z dobrim uspehom.

Največji svetilnik v Ameriki. — Na otoku Lenard, blizu zapadne obali otoka Luncouer prične v kratkem delovati svetilnik, ki bo najmočnejši v Ameriki. Njegova svetloba bo enaka svetlobi 750.000 sveč in bo vidna 40 km na daleč.

Zapuščina Amerikanca. — V Worchestru je umrl te dni Štefan Salisburg, ki je zapustil ves svoj imetek 100 milijonov kron v dobrodelne namene.

Luccheni, morilec avstrijske cesarice — zblaznel. — Iz Geneve poročajo, da nastopajo pri Luccheniju slučajni blaznosti, ki ga dovajajo do najljutejših dejanj. Pred nedavnim časom je skušal umoriti ravnatelja jetnišnice in v zadnjih dneh nekega paznika. V ta namen se je delal več dni bolnega. Nekega večera ga je našel paznik ležečega na tleh in ko se je hotel prepričati o njegovem stanju, ga je Luccheni zagrabil za vrat in vrgel na tla. Med tem je stopil v jetnišnico drug paznik in obema se je posrečilo privezati divjega Lucchenija z verigami k steni.

Poslano.

Gospodoma
Žnidarskič & Valenčič,
Ilirska Bistrica.

Vsled požara Vaše tovarne se ni le Vam škoda zgodila, temveč tudi meni; kajti dokler sem imel Vaše testenine na prodaj, pridobival sem odjemalce iz nad 2 uri oddaljenih krajev, ki so prihajali k meni po testenine, a kupovali tudi drugo blago. Kakor hitro pa mi so Vaše testenine pošle, zgubil sem mnogo teh odjemalcev vzlic temu, da sem poskušal Vaše testenine nadomestiti z izdelki raznih drugih tovarn.

Boh. Bistrica, dne 8. oktobra 1905.

Gašper Budkovič.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Loterijske številke.

16. decembra.

Dunaj 19 71 73 22 18
 Gradec 64 80 46 2 76

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Ceylon . . . K 294— do 300—
 „ Portorico . . . „ 260— „ 280—
 „ Santos . . . „ 210— „ 230—
 Slakdor „ 76— „ 80—
 Otrobi debele . . . „ 12— „ 14—
 „ drobne . . . „ 12— „ 13—
 Petrolij v sodu . . . „ 42— „ 43—
 „ zaboju . . . „ 13— „ 13 50

Moka ogerska:

št. 0 K 29 80 št. 1 K 28 60 št. 2 K 27 40.
 „ 3 „ 26 20 „ 4 „ 25 40 „ 5 „ 23 80
 št. 6 K 22 40.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
 Gorica, Stolna ulica hi. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne oboroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Peter Skerbic

Gorica

Riva Corno h. št. 13,
 priporoča svojo zalogo piva iz prve slov. pivovarne

G. Auer-jevih dedičev
 v Ljubljani.

Pivo je tako, da mu ni vsako enako. Zelodec ozdravi, otožnost odzame, zdravega, veselega piveca nar'đi.

Jak. Suligoj
 varar c. kr. drž. železnice
 Gosposka ulica št. 25

Priporoča svojo zalogo raznovrstnih žepnih in stenskih nihalnih ur na zvon z donečim glasom za gostilne, kavarne, dvorane itd. po jako nizkih cenah. Vsako popravo izvrši hitro, dobro in po ceni. Za vsako uro 1-letna garancija. Cenike razpošilja brezplačno. Nadalje priporoča šivalne stroje najboljše vrste po tvorniških cenah, a ne kakor posredovalci.

Pater E. Leitner,

provincijalni nadzdr. v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu, je in še uporablja z najboljšim uspehom proti kataru v želodcu in v črevesih, pa tudi proti obolestim v jetrih

želodčno tinkturo

Gabr. PICCOLI-ja, dvornega založnika Nj. Svetosti in lekarja v Ljubljani.

Ena steklenica velja 20 vinarjev in se vnaja naročila izvršujejo z obratno pošto.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Ivanov Pečenko

Gorica

priporoča svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Mešćanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

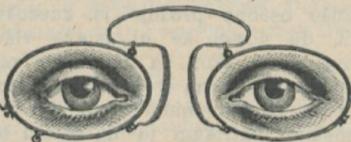
Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poštena in točna. M M M M M M

I. Primožič

slovenski optikar v Gorici
 ulica Vetturini 3,

priporoča č. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko zalogo

optičnih izdelkov

in sicer vsake vrste očal, barometre, toplomerje, zdravniške toplomerje, daljnogleda, vage za vino, žganje itd.

Sprejema naročila in poprave in pošilja na dom.

Ivan Kravos

priporoča svojo

sedlarsko delavnico

v Gorici

na Kornju št. 11.

Samo enkrat poskusi

naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri tvrdki

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega, lepšega in kakovosti primerno cenega blaga, kakor se tu dobi.

Došle so uže zadnje novosti modnega blaga za

jesensko in zimsko sezono v nedosegljivi izberi

kakor: krasni okraski za obleke najnovešje mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile, pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo, rokavice usnjate in cvirnatate, nogavice, krasne ovratnice, hlačniki, žepne rute, solčniki, dežniki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd. Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvirn, svile, fodre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno blago za vezenje itd.

„Narodna tiskarna“ priporoča vizitnice.

„Goriško vinarsko društvo v Gorici“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

ima v svojih bogatih zalogah in prodaja M M M M M M M M

naravna in -- pristna vina--

iz Brd, Vipavskega in s Krasa. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. Uzorci vina pošiljajo se na zahtevo. Cene so zmrne, postrežba točna in realna. Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini št. 22.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovna z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. št. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905 dalje: Na mesečna odplačila v petih letih in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje:

na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5% z $\frac{1}{8}$ % upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.

Ferratin in Ferratose (tekoci Ferratin) najboljše krepijo malo krvnosti in hledi.

od zdravnikov najpogosteje priporočeno. Ferratin je v zvezi z beljakovim, sestavljen iz lezani hranilni preparat. **Povečuje tek in najboljše prebavo.** **Nevadnih uspehi.** **Dobri se v lekarnah C. F. Boehringcr und Söhne Mannheim - Waldhof.**